

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2014-4-43 (Muafiyet)
Karar Sayısı : 14-46/848-387
Karar Tarihi : 26.11.2014

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Kenan TÜRK, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR,
Fevzi ÖZKAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ

B. RAPORTÖRLER: Sinan BOZKUŞ, Bahar ERSOY, Halil İbrahim GÜLEROĞLU

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN

: CMA CGM S.A.

Temsilcileri: Av. Efser Zeynep ERGÜN, Av. Sibel YILMAZ ATİK,
Av. Ezgi Feride BAYINDIR
Büyükdere Cad. No:127 Astoria A Kule, K:6-24-26-27 34394
Esentepe/İstanbul

(1) **D. DOSYA KONUSU: CMA CGM S.A. ve Botros & Levante Taşımacılık ve Tic. Ltd. Şti. tarafından, ortak girişim kurulması işlemine muafiyet tanınması talebi.**

(2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 26.06.2014 tarihinde giren ve eksikleri 10.10.2014 tarihinde tamamlanan başvuru üzerine düzenlenen 14.11.2014 tarih ve 2014-4-43/MM sayılı Muafiyet/Menfi Tespit Ön İnceleme raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

(3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda;

-CMA CGM S.A. (CMA CGM) ve Botros & Levante Taşımacılık ve Ticaret Ltd. Şti. (B&L) tarafından, %60 oranında hissesi CMA CGM S.A.'ya (CMA CGM) ve %40 oranında hissesi Botros & Levante Taşımacılık ve Ticaret Ltd. Şti.'ne ait olacak bir ortak girişim kurulması işleminin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilebileceği,

-Kurulacak olan ortak girişimin münhasıran CMA CGM'ye hizmet verecek olması nedeniyle işlemin 2002/2 sayılı Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında olmadığı,

- Ancak söz konusu işlemin, Kanun'un 5. maddesinde öngörülen muafiyet şartlarını haiz olduğu ve bu nedenle işleme bireysel muafiyet tanınabileceği

ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. İlgili Pazar

(4) Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, ilgili ürün pazarları "gemi acentelik hizmetleri pazarı" ve "lojistik hizmetleri pazarı", ilgili coğrafi pazar ise "Türkiye" olarak belirlenmiştir.

G.2. Değerlendirme

G.2.1. İşlemin Niteliği

(5) Dosya konusu bildirimde; CMA CGM ve B&L tarafından, %(. ....) oranında hissesi CMA CGM ve %(. ....) oranında hissesi B&L'ye ait olacak bir ortak girişim (CMA CGM South

14-46/848-387

Turkey Gemi Acenteliği A.Ş.-CMA CGM TÜRKİYE) kurulması işlemine izin verilmesi veya muafiyet tanınması talep edilmiştir. Bunun üzerine yapılan inceleme sonucunda, Kurulumuz, yalnızca CMA CGM'ye hizmet verecek olan, CMA CGM TÜRKİYE'nin bağımsız bir iktisadi varlık vasfının bulunmadığına ve bir devralma işlemi olarak değerlendirilemeyeceğine, 17.09.2014 tarih ve 14-34/673-M sayılı karar vermiştir. Dolayısıyla, bildirim konu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 5. maddeleri kapsamında incelenmesi gerekmektedir.

G.2.2. 4054 Sayılı Kanun'un 4. ve 5. Maddeleri Kapsamında Yapılan Değerlendirme

- (6) Ortak girişime taraf olan B&L ve CMA CGM üretim zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren teşebbüsler olmaları nedeniyle, aradaki ilişki 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (2002/2 sayılı Tebliğ) kapsamında incelenmiştir. Bununla birlikte, 17.09.2014 tarih ve 14-34/673-M sayılı karar ile de tespit edildiği üzere, ortak girişimin süresiz olarak ve münhasıran CMA CGM'ye hizmet verecek olması¹, bahse konu anlaşmayı 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamından çıkarmaktadır. Bu çerçevede işlemin bireysel muafiyet başvurusu şeklinde değerlendirilmesi gerekmektedir.
- (7) B&L diğer faaliyetlerinin yanı sıra hâlihazırda CMA CGM'nin acenteliğini de yürütmektedir. Hissedarlar Sözleşmesi'nin (SÖZLEŞME) 6.10. maddesinin ilk fıkrası uyarınca B&L, kurulacak olan ortak girişim ile CMA CGM arasında acentelik sözleşmesinin imzalandığı tarihten itibaren Antalya, Mersin ve İskenderun'dan oluşan coğrafi alanda (Bölge) hiçbir konteyner gemiciliği taşıyıcısını temsil etmeyecektir. Yine SÖZLEŞME'nin aynı maddesinde B&L'nin, ülke içi konteyner taşımacılığına ilişkin olarak CMA CGM TÜRKİYE ile rekabet etmeyeceği ifade edilmiştir. B&L veya bağlı şirketlerinden biri Bölge'de ülke içi konteyner taşımacılığına ilişkin hizmet verme teklifi alırsa, bu teklifi ortak girişime yönlendirecektir. Şayet CMA CGM TÜRKİYE bu teklifi üç iş günü içerisinde cevaplamazsa B&L veya bağlı şirketleri bu hizmeti vermeye hak kazanacaklardır. Görüldüğü üzere B&L ve bağlı şirketleri istisnai durumlar dışında Bölge'de konteyner taşımacılığı faaliyetlerinde bulunamayacaklardır. Dolayısıyla ortak girişimin kurulması, ana şirketler veya ana şirketlerin bağlı şirketleri arasında Bölge'de herhangi bir koordinasyon etkisi doğurmayacaktır.
- (8) SÖZLEŞME'de belirtildiği üzere CMA CGM TÜRKİYE yalnızca CMA CGM ticari markası altında faaliyette bulunacaktır. Konteynerlerin tüm yurtiçi taşımacılığı ortak girişim tarafından yürütülecek ve B&L Bölge'de konteynerlerin yurtiçi taşımacılığı konusunda ortak girişim ile doğrudan ya da dolaylı olarak rekabet etmeyecektir. Aynı zamanda B&L, Bölge'de başka bir konteyner taşımacılık şirketini temsil etmeyecektir.
- (9) Yukarıda ifade edilen hususlar dikkate alınarak, ortak girişim kurulmasının bağımsız teşebbüsler arasında koordinasyon doğurucu bir etkisinin olmayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

G.2.3. Bireysel Muafiyet Değerlendirilmesi

a- Malların üretim veya dağıtım ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmelerin sağlanması

¹ Bahse konu husus CMA CGM ile OG arasında imzalanması planlanan "Taslak Acentelik Sözleşmesi"nin 4. maddesinde şu şekilde düzenlenmiştir: "Acente, bu Sözleşme'nin süresi boyunca, önceden yazılı olarak işin Sahibi'yle anlaşılması durumu hariç olmak üzere, doğrudan ya da dolaylı olarak, bağlı şirketler ya da üçüncü taraf ortaklar aracılığıyla Temsil Alanına gelen ve giden kargolarla ilişkili olarak başka herhangi bir deniz nakliyatçısı ya da operatörü ile sözleşme yapmayacak, aynı ya da benzeri işleri gerçekleştirmeyecek ve deniz nakliyatçısı ya da operatörü tarafından görevlendirilmeyi kabul etmeyecektir."

14-46/848-387

- (10) Taraflarca, yeni şirketin kurulma amacı, gemi acenteliği sektöründe dünyadaki gelişmelere ayak uydurabilmek ve Türkiye’de kurulacak olan ortak girişim ile birlikte sunulan hizmetin kalitesini arttırmak, yabancı bir pazarda yeni oyuncu olmanın getirdiği dezavantajları bertaraf etmek ve gemi acentelik sektöründeki yasal ve ticari koşullara daha kolay adapte olmak olarak bildirilmiştir. Buna ek olarak CMA CGM’nin, uluslararası alandaki tecrübelerini müşterilere fayda sağlayacak yeni lojistik çözümler üretmekte kullanması ve bu alandaki uzmanlığının ortak girişimin işleyişine sinerji getirmesi de beklenen faydalar arasındadır.
- (11) Halihazırda B&L tarafından yürütülen CMA CGM’nin Bölge’deki gemi acentelik faaliyetleri, ortak girişimin kurulmasında sonra CMA CGM TÜRKİYE tarafından yürütülmeye başlanacağından, CMA CGM’nin Türkiye pazarına yakın olacağı ve pazarda olan gelişmeleri yakından takip etme imkanına sahip olacağı, taraflarca ifade edilmiştir. Ayrıca, CMA CGM TÜRKİYE’nin kendi takdiri ile B&L’nin çalışanlarından bazılarını istihdam etmeye karar verebileceği ve böylece B&L’nin CMA CGM TÜRKİYE’ye çalışanlarının know-how’larını aktaracağı ve bu suretle CMA CGM’nin katkıları ile birlikte hizmet kalitesinin artacağı belirtilmiştir.
- (12) Özetle tarafların yeni şirketi, sunulan hizmetin teknik niteliğini ve kalitesini yükseltmek amacıyla kurdukları anlaşılmaktadır. Kurulacak yeni şirketin CMA CGM’nin verdiği hizmetlerin yeknesaklığının, standart temininin ve global organizasyona uygunluğunun sağlanması açısından önem taşıdığı, bu şirket sayesinde her iki tarafın tecrübe ve birikimlerini birleştirme imkanının doğacağı görülmektedir. Bu itibarla inceleme konusu işlemin, Kanun’un 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine uygun olduğu değerlendirilmektedir.

b- Tüketicinin bundan yarar sağlaması

- (13) Bildirim sahiplerince, CMA CGM TÜRKİYE’nin faaliyete başlaması ile birlikte Bölge içinde doğrudan gemi acenteliği hizmetleri pazarında ve dolaylı olarak konteyner taşımacılığı pazarındaki kalitenin artacağı ve tüketicilerin de bundan yarar sağlayacağı ifade edilmiştir. SÖZLEŞME’nin; 6.6. maddesinde, CMA CGM TÜRKİYE’nin B&L’nin yerel acentelik hizmetleri ve acentelik yönetimi hakkındaki bilgilerinden, sistemlerin yönetimi alanındaki uzmanlığından, Türkiye’de yerel kurallar, yönetmelikler ve ticari teamüller konusundaki bilgisinden ve yerel kurumlarla, bankacılık kurumlarıyla, müşterilerle ve taşımacılık hatlarına hizmet tedarikçileriyle ilişkilerinden ve pazar bilgisinden faydalanacağı ifade edilmekte olup, 6.4. maddesinde ise tarafların CMA CGM TÜRKİYE’ye gerektiği takdirde, uluslararası yönetim alanında uzmanlıklarını aktaracakları, irtibat ağı, müşteriler ve yükleniciler, know-how ve muhasebe, bilgisayar ve finansal konularda da destek sağlayacakları belirtilmiştir.
- (14) CMA CGM TÜRKİYE’nin faaliyete geçmesini takiben taşınan malların tesliminde ve takibinde sağlanacak olan iyileşmeler, CMA CGM’nin uluslararası tecrübelerinden faydalanılıp müşterilere yeni lojistik çözümler üretilmesi, her iki grubun tecrübelerinin birleştirilmek suretiyle müşterilerin daha yüksek standartlarda hizmet almasının ve ürünlere daha kolay ulaşabilmesinin sağlanması kuşkusuz hizmetten yararlanan tüketicilerin lehine olan gelişmeler olacaktır.
- (15) İki teşebbüs arasındaki söz konusu işbirliğinin acentelik hizmetleri pazarında sunulan hizmetlerin kalitesini artırabileceği ve bu nedenle doğrudan tüketiciler üzerinde etkisinin olabileceği görülmektedir. Bu nedenle Kanun’un 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan koşulun da sağlandığı anlaşılmaktadır.

c- İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması

14-46/848-387

- (16) Konteyner taşımacılığı ve gemi acenteliği hizmetleri pazarı, oldukça rekabetçi bir pazardır. Benzer şekilde lojistik hizmetleri alanında da çok sayıda firma Türkiye'de faaliyet göstermektedir.
- (17) Gemi acenteliği hizmetleri deniz taşımacılığının tamamlayıcı bir parçası olması nedeniyle acentelik hizmetleri bakımından şirketlerin pazar payları, taşıyıcıların pazar paylarına göre şekillenmektedir. Bildirim formunda yer alan verilere göre, ortak girişimin faaliyet göstereceği Mersin, İskenderun ve Antalya limanlarında elleçlenen yükler ve bunlara aracılık eden acenteler bakımından şu rakamlara ulaşılmaktadır: Mersin'de ilk iki sıradaki MSC ve MAERSK gemi acenteliği firmaları 2013 yılı verilerine göre toplam yükün %(.....)'unun taşınmasına aracılık etmişler, B&L ise %(.....)'lik pay ile üçüncü sırada yer almıştır. Antalya'da 2013 yılı verilerine göre MSC %(.....) ile ilk sırada, B&L ise %(.....) ile ikinci sırada yer almaktadır. İskenderun'da da yine 2013 yılı verilerine göre MSC %(.....)'lik pay ile ilk sırada olup, onu %(.....) ile ortak girişimin taraflarından B&L izlemiştir.
- (18) Bu bağlamda gemi acenteliği pazarında, taşıyıcılar ile bütünleşik yapıda olan MSC, Maersk, ve Arkas gibi birçok uluslararası önemli oyuncunun varlığı, mevcut durumda bir teşebbüsün hakim durumda olmasını yahut hakim duruma gelmesini önlemektedir. Diğer yandan, ilgili coğrafi pazarın Türkiye olarak belirlendiği dikkate alındığında, bahse konu payların daha da azalacağını ifade etmek mümkündür. Lojistik hizmetleri de ülkemizdeki en rekabetçi sektörlerden biri olarak nitelendirilmektedir. Kaldı ki, B&L, Antalya, İskenderun ve Mersin'de karayolu taşıma faaliyetlerinde ortak girişim ile rekabet etmeyecektir. Dolayısıyla, bildirim konu ortak girişim anlaşması sonucunda ilgili pazarın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmayacağı ve muafiyetin bu koşulunun sağlandığı değerlendirilmesine ulaşılmıştır.

d- Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması

- (19) Bildirim konusu işlem, tarafların konteyner taşımacılığı pazarında örtüşen faaliyetlerinin bulunması nedeniyle potansiyel olarak rekabeti kısıtlayabilecek niteliktedir. Bununla birlikte yukarıda belirtildiği üzere SÖZLEŞME'nin taraflarından olan B&L, CMA CGM TÜRKİYE kurulduktan sonra Bölge'de söz konusu örtüşen faaliyetlerini durduracaktır. Öte yandan işlem sonucunda kurulan yeni şirket, tarafların sahip oldukları tecrübeleri birleştirerek, hizmet kalitesinin artmasına hizmet edebilecek niteliktedir. Bu kazanımların elde edilmesi için kısıtlanma ihtimali olan rekabet düzeyi ise pazarın geneline bakıldığında düşük düzeyde kalmaktadır. Zira yukarıda (c) bendi altında yapılan açıklamalarda ifade edildiği üzere, pazarın yapısı ve tarafların pazar payları dikkate alındığında rekabetin kısıtlanması oldukça sınırlı bir ihtimal dâhilindedir. Bu hususlar dikkate alınarak, bildirim konu anlaşmanın meydana getirebileceği potansiyel kısıtlamanın ortaya çıkan yararlar kıyaslanması sonucunda, rekabetin zorunlu olandan fazla kısıtlamadığı sonucuna ulaşılmıştır. Tüm bu nedenlerle, bildirim konusu sözleşmenin bireysel muafiyetin son koşulunu da sağladığı anlaşılmaktadır.
- (20) Bu çerçevede, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde belirtilen koşulları sağlayan bildirim konu sözleşmeye, bireysel muafiyet tanınması gerektiği kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (21) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,
1- CMA CGM S.A. ve Botros & Levante Taşımacılık ve Tic. Ltd. Şti. tarafından, bir ortak girişim kurulması işleminin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olduğuna,

14-46/848-387

2- Kurulacak olan ortak girişimin münhasıran CMA CGM S.A.'ya hizmet verecek olması nedeniyle işlemin 2002/2 sayılı Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında olmadığına,

3- Bununla birlikte söz konusu sözleşmeye, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan şartların tamamını karşılaması nedeniyle bireysel muafiyet tanınmasına

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.